

דף לח.

עין משפט א.

יו"ד סימן רמו פעיף ו

ט. אשה שלמדה תורה יש לה שכר^ד, אבל לא כשכר איש משום שאינה מצווה ועושה.

ואע"פ שיש לה שכר צווי חז"ל שלא ילמד את בתו תורה^ה משום שרוב הנשים אין דעתן מכוונת להתלמד ומוציאות דברי תורה לדברי הבאי לפי עניות דעתן.

י. אמרו חז"ל כל המלמד בתו תורה כאילו מלמדה תיפלות^ו דהיינו דבר עבירה, בד"א בתורה שבע"פ אבל תורה שבכתב לא ילמד אותה לכתחילה ואם מלמדה אינו כמלמדה תיפלות.

הגה: מ"מ האשה חייבת ללמוד דינים השייכים לה.

הגה: אשה אינה חייבת ללמד את בנה תורה, מ"מ אם עוזרת לבנה או לבעלה שיעסקו בתורה חולקת שכר^ז איתם.

ד. מרמב"ם, ורש"י בסוטה דף כ"א ע"א, ומימרא דר' חנינא בקידושין ל"א ע"א ובע"ז דף ג' ע"א.

וכתבו התוס' הטעם משום שהמצווה דואג תמיד לבטל את יצרו ולקיים מצוות בוראו. באר הגולה.

אבל לא כשכר האיש שם בסוטה, דגדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה.

ה. ממשנה בסוטה דף כ' ע"א וכו"א ואף דקימ"ל שאין הלכה כר"א דשמותי הוא מ"מ כיון דכולהו רבנן הכי סברי, כך פסקינן. ברכי יוסף.

ו. ואמרו בירושלמי פ"ג דסוטה, ובמדבר במדרש רבה פ"ט ישרפו ד"ת ואל ימסרו לנשים, ואמרו בחגיגה דף י"ג ע"א אמר רבי אמי אין מוסרין ד"ת לעכו"ם שנאמר "לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום" ואפי' ללמדו אלף בית עוון גדול הוא. ויש שכתבו שאסור למכור להם ספרי קודש. ברכי יוסף.

ז. שם בסוטה. ואשה שאינה חייבת ללמד את בנה תורה, מקידושין דף כ"ט.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

דף לט.

עין משפט א.

ח"מ סימן תו סעיף ה

ה. ה. שור של פקח שנגח לשור חש"ו חייב ה, ושל חש"ו שנגח לשור פקח, וכן שור שהלכו בעליו למדינת הים ואח"כ נגח ט פטורים.

עין משפט ו. ז.

ח"מ סימן קי סעיף א

א. א. אין גובין מיתומים קטנים י אפי' יש בשטר נאמנות, אלא א"כ יש עליהם מלוה בריבית כ שלוח אביהם מגוי שקבל לדון רק בדיני ישראל שלא יתבע היתומים עד שיגדלו, אבל לא קיבל עליו שלא יקח ריבית שבזה גובין אפי' מיתומים קטנים. וה"ה דנפרעים מיתומים קטנים כתובת אשה ל.

הגה: וכן אם ראו בי"ד שיש תועלת ליתומים לגבות כשהם קטנים כגון שבע"ח רוצה לוותר קצת ולמחול להם כדי שיגבה עכשיו הרשות מ ביד

ה. ממשנה ל"ט ע"א.

ט. מברייתא שם ע"ב וכחכמים, ובכל אלו כאילו אין להם בעלים דמי, ולא תיקנו להעמיד אפורופוס בחש"ו על השמירה כדי לגבות מהן לאחר שיגחו, אם לא שכבר נגחו ג' פעמים אז תקנו חכמים שיעמידו להם אפורופוס, ולאחר התראה מגבין מהם מעליית היתומים.

וכתב הסמ"ע בס"ק ד' דהשמיטו המחבר והרמ"א לפי שאין מועד בבבל דאין לנו מומחין לעשותו מועד.

י. חוץ מאותם דרכים המבוארים בסי' ק"ח סעיף א' דגובין מהם.

ואם כתוב בשטר נאמנות נגד שובר ונגד שום תנאי שבשטר נזקקין להם, וע"כ יעשה תנאי בפירוש שיגבה מיתומים קטנים כ"כ בתשובת ראנ"ח סי' צ"ד, ועיין בתשובת ריב"ש סי' שצ"ב ושי"ך ס"ק ז'. ובפעמוני זהב על השו"ע סעיף א'.

כ. כדי שלא יכלה קרנם בהריבית, טובתם היא להזדקק לפרוע מנכסיהם גם בעודם קטנים. ובזה מוכרים בשומא אפי' בלא הכרזה ל' יום, דתוספת על המחיר של השומא היא ספק ונתינת הריבית היא ודאי, ואין מניחים הודאי מפני הספק.

ובמכירה לגביית כתובה ממתנים ל' יום דאין שם הפסד להם כמו ריבית אם לא שמוכרים לפרוע לה כתובה כדי שלא ליתן לה מזונות דאז אין ממתנים ל' יום. סמ"ע ס"ק ב'.

ל. מימרא דר' יוחנן בערכין כ"ב ע"א.

מ. כתב בפעמוני זהב דלא נתבאר כמה שיעור הויתור וכתב דהכל לפי ראות עיני הדיין.

בי"ד להגבותו גם מיתומים קטנים.

א. ב. אם יש יתומים גדולים וקטנים, המלוה נפרע מהגדולים חלקם בחוב, אך צריכים בי"ד להעמיד אפוטרופוס לקטנים ולחלק עם הגדולים ואח"כ יגבו לבע"ח מהגדולים חלקם המגיע להם לפרוע.

א. * ג. הדין שאין נזקקין לנכסי קטנים דוקא בודאי מת מורישים^ע והנכסים הם של הקטנים, אבל אם יש ספק במת מורישים ושוא עדיין חי, אע"פ ששמעו בו שמת מגבין מנכסיהם לבע"ח.

נ. ה"ה אם יש קנס על הפרעון. כלומר אם לא יפרעו בזמן. ש"ך ס"ק ג'.

ס. תשובת הרא"ש כלל פ"ה סי' ח' וכן כתב הרשב"א בתשובה ח"ב סי' שס"ד.

ע. כ"כ הר"ן בתשובה סי' ל"א. וכמ"ש ביבמות קי"ז ע"א, שאין האחים נכנסים לנחלה אפי' ע"י עד אחד שמת כמ"ש בכתובות ק"ז ע"א דבכה"ג אין נזקקין לנכסי היתומים אלא לנכסי אביהם. גאון אות ד'.